МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін’юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,
themis@ca.minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Сергію ГОЛОВКУ

foi+request-1624-58ae109e@dostup.org.ua

Міністерство юстиції України розглянуло Ваше звернення оформлене, як запит на отримання публічної інформації, від 22 жовтня 2026 року, яке надійшло листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2026 року № 31902/0/2-26, щодо надання роз’яснення законодавства України з питань правонаступництва обласних Рад народних депутатів та в межах компетенції повідомляє.

Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічною інформацією визнається відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб’єктами владних повноважень своїх обов’язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб’єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Доступ до інформації забезпечується, зокрема, шляхом надання інформації за запитами на інформацію. Запит на інформацію – це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні. Розпорядники інформації зобов’язані оприлюднювати інформацію про систему обліку, види інформації, яку зберігає розпорядник (пункт 2 статті 5, пункт 5 частини першої статті 15, частина перша статті 19 вказаного Закону).

З огляду на викладене зазначаємо, що інформація, яка вами запитується, не належить до публічної, у зв’язку з чим вважаємо за доцільне поінформувати, що в абзаці другому пункту 5 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 26 березня 2002 року № 6-рп/2002 (справа про охорону трудових прав депутатів місцевих рад) Конституційний Суд України констатував, що на час прийняття Закону України «Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів» 04 лютого 1994 року місцеві ради відповідно до Конституції України 1978 року входили до єдиної системи представницьких органів державної влади, що визначило як їх функції, так і статус депутатів таких рад, в тому числі і гарантії трудових прав депутатів, закріплених у частинах першій та другій статті 28 зазначеного Закону. За чинною

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 164148/187-6-26/7.1.2 від 29.10.2026
Підписувач Кравченко Людмила Миколаївна
Сертифікат 514B5C86A1E5DA1104000000E26C7001D1D60D06
Дійсний з 10.08.2026 13:02:16 по 10.08.2027 13:02:16

Конституцією України політико-правову природу місцевих рад принципово змінено: вони не є органами державної влади, а представницькими органами місцевого самоврядування, через які здійснюється право територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Відповідно до частин другої, третьої статті 2 Конституцією України 1978 року (втратила чинність), Ради становили політичну основу України, всі інші державні органи були підконтрольні і підзвітні Радам народних депутатів, Ради народних депутатів – Верховна Рада України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим і місцеві Ради народних депутатів – обласні, районні, міські, районні в містах, селищні та сільські Ради народних депутатів – становили єдину систему представницьких органів державної влади України (стаття 78 згаданої Конституції), найважливіші питання республіканського і місцевого значення вирішувались на сесіях Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих Рад народних депутатів або виносились ними на референдуми, місцеві Ради народних депутатів мали право обирати голів Рад, утворювати постійні комісії, створювати виконавчі і розпорядчі, а також інші підзвітні їм органи (стаття 80 згаданої Конституції), виконавчими і розпорядчими органами місцевих Рад народних депутатів є виконавчі комітети, які обиралися ними (частина перша статті 132 згаданої Конституції).

Також слід зазначити, що згідно з частиною першою статті 51, частиною першою статті 52 Закону України від 07 грудня 1990 року № 533-XII «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» (втратив чинність відповідно до Закону України від 21 травня 1997 року № 280/97 «Про місцеве самоврядування в Україні») представницькими органами регіонального самоврядування були, зокрема, обласні Ради народних депутатів.

Обласні Ради народних депутатів були правомочні розглядати і вирішувати питання, віднесені законодавством до відання регіонального самоврядування, за винятком тих, які вирішуються виключно місцевими референдумами.

Разом з тим слід зазначити, що 24 серпня 1991 року Верховна Рада України прийняла Акт про проголошення незалежності України (Постанова Верховної Ради Української РСР від 24 серпня 1991 року № 1427-XII), яким проголошено незалежність та створено самостійну українську державу – Україна.

12 вересня 1991 року були вирішені питання правонаступництва України, та зокрема, статтею 4 Закону України «Про правонаступництво України» встановлено, що органи державної влади і управління, органи прокуратури, суди та арбітражні суди, сформовані на підставі Конституції (Основного Закону) Української РСР, діють в Україні до створення органів державної влади і управління, органів прокуратури, судів та арбітражних судів *на підставі нової Конституції України*.

Відповідно до статті 2 зазначеного Закону *до ухвалення нової Конституції України на території України діє Конституція (Основний Закон) Української РСР*.

Згідно з пунктом 5 частини першої статті 24 Конституційного договору укладеного між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні Указом Президента України від 24 липня 1995 року № 640 «Про обласні, Київську та Севастопольську міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації», зокрема утворено обласні державні адміністрації, які визначено правонаступниками зобов'язань, прав та обов'язків ліквідованих виконавчих комітетів відповідних Рад.

Відтак, з цього моменту слід говорити про те, що обласна державна адміністрація замінила припинений виконавчий орган обласної ради та стала окремим суб'єктом влади на обласному рівні.

З прийняттям 28 червня 1996 року Конституції України було визначено дві *окремі системи* місцевих органів влади, які складають *обласні* і районні, Київська та Севастопольська міські *державні адміністрації* та *органи місцевого самоврядування* - сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, районні та *обласні ради*, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Конституційний Суд України вказав, що відповідно до статті 5 Конституції України народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. З цього конституційного положення у системному взаємозв'язку з положеннями статті 6 Конституції України про те, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову, випливає, що **органи місцевого самоврядування не є органами державної влади**, а місцеве самоврядування слід розглядати як форму здійснення народом влади, яка визнається і гарантується в Україні (стаття 7 Конституції України).

Також Конституційний Суд України констатує, що за чинною Конституцією України *політико-правову природу місцевих рад* ***принципово змінено****: вони не є органами державної влади*, а представницькими органами місцевого самоврядування, через які здійснюється право територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Таким чином, статус виконавчих комітетів, зокрема, обласних Рад народних депутатів, до Конституції України 1996 року, поєднував у собі ознаки органів державної влади та органів місцевого самоврядування радянського періоду, у зв'язку з чим автоматичне віднесення повноважень згаданих виконавчих комітетів до компетенції місцевих державних адміністрацій **вбачаємо неможливим** (абзац перший пункту 4, абзац другий пункту 5 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 26 березня 2002 року № 6-рп (справа про охорону трудових прав депутатів місцевих рад).

Крім того, при розгляді питання щодо чинності актів необхідно враховувати, що відповідно до пункту 1 Розділу XV «Перехідні положення» Конституції України закони та інші *нормативні акти, прийняті до набуття чинності цією Конституцією, є чинними у частині, що не суперечить Конституції України.*

При цьому повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони мають лише інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Заступник Міністра **Людмила КРАВЧЕНКО**

Ворон Євген 271 16 16

Персональні дані, вказані Вами у зверненні, захищаються та обробляються Міністерством юстиції України відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.